

Høringssvar til støjhandlingsplan i Aarhus – Angående vejstøj fra Oddervej

Det er godt at se at Aarhus Kommune tager problematikken vedr. støj alvorligt og det er glædeligt at læse hvordan flere partier anser bekæmpelse af støj for en vigtig prioritet, blandt andet med udgangspunkt i de markante sundhedsmæssige konsekvenser støjbelastning afstedkommer (jf. Forslag fra RV og DD om bekæmpelse af vejstøj – Byrådsmøde d. 20.12.23)

Jeg er bosiddende i en bolig der ligger umiddelbart ud til Oddervej (Oddervej 199B). Vejstøj fra en af de vigtige indfaldsveje til Aarhus har således været noget vi har været klar over ville være en faktor.

Dette fremgår ligeledes af støjkort side 14 og 15 i Støjhandlingsplan.

Men ikke desto mindre er det både hensigtsmæssigt og ønskværdigt at sikre en minimering af de gener der opstår på baggrund af vejstøj, særligt når årsagen til meget af vejstøjen skyldes at gældende lovgivning ikke overholdes, samt at Aarhus Kommunes beslutning om at udvide Oddervej antageligt har forværret problematikken, særligt for de mest udsatte boliger.

Det er imidlertid ikke kun de boliger der ligger umiddelbart ud til Oddervej der er påvirkede, men også de bagvedliggende boligområder. Hvor mange boliger der er påvirkede og i hvor stort omfang kan, eller bør, undersøges. Men der kan opnås en effekt der kommer mange mennesker til gavn.

Der er flere oplagte muligheder for at reducere den vejstøj der påvirker de boliger der ligger umiddelbart i nærhed af Oddervej og de øvrige støjudsatte områder, og samtidig opnå flere ønskværdige sideeffekter.

Herunder, som jeg helt afslutningsvist vil komme ind på, muligheden for at imødekomme problematikken omkring vejstøj gennem en mere holistisk og langsigtet planlægning i Aarhus Kommune.

Høringssvar er anført herunder som forslag 1-5, med en overskrift og beskrivelse af problematik.

Håndhævelse af gældende hastighedsgrænse.

Hastighedsgrænsen på Oddervej fra bygrænsen og indtil krydset ved Ringvej syd er 60 km/t. De 60 km/t er gældende allerede et godt stykke før man når bygrænsen v. Efterskolen, da der er skiltning allerede omkring helleanlægget hvor trafik fra Hørret/Mårslet fletter ind på Oddervej.

Når man observerer trafikken på Oddervej, så er det åbentlyst at den gældende hastighedsgrænse i vid udstrækning ikke overholdes. Det gælder særligt for den nordgående trafik ind mod Aarhus, men ligeledes for den sydgående trafik ud af byen, hvor bilerne accelererer op.

Særligt udenfor de perioder hvor der er meget trafik kører både personbiler og den tungere trafik væsentligt hurtigere end de tilladte 60 km/t. Som bekendt er hastighed en væsentlig faktor i forhold til støjintensitet (i dB).

Nordgående skyldes det blandt andet at vejens beskaffenhed efter udvidelsen for nogle år siden i høj grad muliggør, og ansporer til, en hastighed højere end det tilladte. Eksempelvis ved at der er dobbeltbane og derved mulighed for at overhale den trafik der faktisk overholder hastigheden.

Dette forhold medfører, i tillæg til den forøgede dækstøj og motorstøj ved forhøjet hastighed, også en højere grad af støj fra nedbremsning. Her er det særligt de tungere køretøjer der medfører en markant forøget støjbelastning fra nedbremsning lige i den zone hvor der forefindes støjudsatte boliger (området efter efterskolen og frem mod Ringvej syd).

Sydgående er der ligeledes en lang lige vejstrækning. Det medvirker til at bilerne i udstrakt grad accelererer kraftigere end nødvendigt og ofte til en højere hastighed end tilladt.

Problemematikken er i særligt markant om aften og om natten, hvor de negative konsekvenser af støjbelastning er større og mere alvorlige ift. påvirkning af søvn mv.

I tillæg til støj, er den højere end tilladte hastighed uden for tidspunkter med meget trafik, desuden en trafikal risiko faktor i forbindelse med ind og udkørsel fra boliger og erhverv på strækningen.

For fodgængere, cyklister og passagerer i den kollektive trafik er forholdene på strækningen ligeledes problematiske. Der er eksempelvis ikke noget god mulighed for at krydse vejen, så passagerer fra den kollektive trafik (særligt i sydgående retning), kan ofte vente længe på mulighed for at krydse vejen og må være meget påpasselige ift. en trafik der ikke overholder gældende hastighedsgrænse.

Forslag 1:

Det konkrete forslag med baggrund i ovenstående er at der ses på hvilke foranstaltninger der kan laves fra Aarhus Kommunes side ift. at sikre at den gældende hastighedsgrænse på 60 km/t overholdes. Et første skridt i denne sammenhæng kunne være en analyse af problemets omfang, samt en vurdering af den gavnlige effekt ift. vejstøj der kan opnås hvis hastighedsgrænse overholdes

Hvis (når) det viser sig at der faktisk er et problem af væsentligt omfang, så vil der kunne udarbejdes en liste med mulige tiltag, samt deres konsekvenser ift. økonomi, trafik mv.

Et tiltag jeg som lægmand kunne pege på er en permanent hastighedskontrol tilsvarende den løsning der er opsat på Grenå vej.

Men jeg vil lade det være op til en nærmere mobilitets- og støjfaglig vurdering at fremkomme med de bedste løsninger.

Reduktion af hastighedsgrænse

Med udgangspunkt i ovenstående er det oplagt at pege på at en reduktion af hastigheden på Oddervej kunne være en effektiv måde at imødekomme problemet omkring vejstøj, jf. oversigt over virkemidler.

En reduktion af hastigheden vil potentielt afstedkomme en effekt ift. både at reducere trafikmængde i tillæg til den direkte effekt der kommer fra en lavere hastighed.

Den lavere trafikmængde kan opstå ved at den forlængede rejsetid på Oddervej, vil få flere til at vælge enten kollektiv trafik eller cykel, der bliver mere attraktive løsninger. Dette er jo også på linje med de overordnede mobilitetsmålsætninger for Aarhus Kommune.

Forslag 2:

Det foreslås at der i forbindelse med de forestående større indsatser på mobilitetsområdet ses på hvordan en reduktion af hastigheden på Oddervej kan indgå som et tiltag, der understøtter og

samtænkes med de øvrige prioriteter byrådet har. Eksempelvis at flere mennesker vælger at transportere sig på enten cykel (eller til fods) og med kollektiv transport, samt at forholdene herfor forbedres.

Øget anvendelse af støjreducerende asfalt og evt. andre tekniske foranstaltninger.

En del af problematikken omkring vejstøj kan muligvis imødekommes gennem forskellige tekniske løsninger.

Forslag 3:

Der laves en vurdering af hvorvidt problemet vedr. vejstøj på Oddervej kan imødekommes gennem anvendelse af eksempelvis støjreducerende belægning. Dette virkemiddel kan potentielt også indgå i kombination med ovennævnte.

Etablering af støjhegn ud for de mest udsatte boliger

I forbindelse med udvidelsen af Oddervej for nogle år siden (2016-2017) har man skabt en situation der negativt påvirker en række boliger direkte pga. den øgede trafikmængde og højere hastighed beskrevet ovenfor. Hvis ikke der foretages tiltag i retning af de forslag anført herover, så bør der ses på hvorvidt Aarhus Kommune har en pligt til at lave direkte foranstaltninger (støjhegn) der sikrer at de mest udsatte boliger ikke udsættes for uforholdsmæssige store gener, herunder sundhedsmæssige konsekvenser.

I denne forbindelse bemærkes det i øvrigt at byrådsmedlem, og medlem af Teknisk Udvalg, Gert Bjerregaard (V), i november 2017 udtrykte stor tilfredshed med den positive effekt der blev opnået ift. bilisternes fremkommelighed – <https://hsfo.dk/oestjylland/v-alle-indfaldsveje-skal-udvides-til-fire-spor>. Men som forklaret herover, så har denne positive effekt en direkte negativ påvirkning for en række boligejere. Det bemærkes derfor også med glæde at Gert Bjerregaard er sig sit ansvar bevidst i kraft af den mindretalsudtalelse der indgivet ifbm. Høringen. Heraf fremgår at;

”Venstre ønsker at der udarbejdes en model med udgangspunkt i sundhed, hvor der afsættes støjpuljemidler til støjafskærmende foranstaltninger og støjisolering af stærkt støjbelastede boliger langs det eksisterende kommunale vejnet.”

Forslag 4:

Der ses på om de støjudsatte boliger på Oddervej bør støjsikres gennem etablering af støjhegn langs Oddervej. Som det fremgår af Støjhandlingsplan, så er støjhegn en både dyr og ofte ikke særlig effektiv tilgang. Men det kan vise sig som den eneste løsning, når det viser sig at ændringerne i indretning af Oddervej Aarhus Kommune har gennemført omkring 2016, har medført et øget niveau af støjbelastning for de nærmeste boliger. Der formodes at foreligge en sådan vurdering foretaget i forbindelse med projekteringen af udvidelsen af Oddervej, ellers må det nødvendige vidensgrundlag tilvejebringes. Jeg ser frem til en konstruktiv dialog med Aarhus Kommune herom.

Helhedsbetragtning og fremtidsperspektiver

Afslutningsvist vil jeg gerne opfordre til at problematikken omkring de eksisterende støjgener fra Oddervej tænkes ind i et større udviklingsperspektiv for området, herunder, som tidligere bemærket, at de planer og visioner der gælder ift. omstilling af mobiliteten i Aarhus tages som udgangspunkt for en mere grundlæggende gentænkning af hvilke trafikløsninger der er relevante for Aarhus på den lange (og klimaambitiøse) bane.

I den sammenhæng mener jeg det er relevant at påpege at der i forbindelse med høring vedr. Planstrategi 2023 "Netværk og Nærvær" indgår et høringssvar hvor:
"HMF Group A/S (HMF) og J.L. Møllers Møbelfabrik anmoder Aarhus Kommune om at ændre gældende kommuneplanrammer for virksomhedernes arealer 111404ER, så det i fremtiden vil være muligt at realisere blandede byfunktioner inden for området."

Står man således overfor en større forandring af hele området, så vil jeg opfordre til at man bruger det som en anledning til at udtænke en sammenhængende og visionær plan for denne udvikling. Det kunne være en oplagt mulighed for der gennem konkret byudvikling at demonstrere hvordan Aarhus er en foregangsby i forhold til at skabe en ny attraktiv bydel, der samtidig imødekommer eksisterende problematikker vedr. trafikstøj.

Her må det dog bemærkes at der er kan være en risiko for at der ved en snævert orienteret udviklingsplan kan ske en forværring af forholdene for omkringliggende områder, eksempelvis ved etablering af etagebyggeri tættere på vejforløb, da det kan medføre en intensivering af støjbelastning pga. refleksion af støjen ind mod områder uden afskærmning.

Forslag 5:

Vær modige i forhold til at tænke langsigtet og helhedsorienteret i forhold til Aarhus Kommunes trafikale og mobilitetsmæssige fremtid. Byrådet skal tage egne store ambitioner på blandt andet klimaområdet alvorligt og lade det indgå som en overligger også ift. til spørgsmål vedrørende støj.

*Mvh,
Dan Kristian Kristensen*